

Det Syvende Bud

Katekismesangene – Petter Dass

Nedtegnnet av Lindeman i 1870 etter Ola Andersen Mærli

Nu vil vi med GUD begynde
Til at føre Sangviis ud
Paa hvad Maader Folket synde
Mod det siuvend' HERrens Bud,
Tiuveri, des GUD os naade!
Drivis her i mange Maade.

Part formedelst Fingre lange
Bliver Tiuver offentlig,
Naar de bruger Natte-gange,
Og i Mørket sniger sig
Ind i Folkes Huus at snage,
Hvad de finder der at tage.

Skamme dig for saadan Næring,
Skamme dig du leede Tiuv!
Ravnerne skal til Foræring
Nyde vist dit unge Liv,
Naar du med en selsom Miine
Ad een Bielke skulle griine.

Siig, hos hvem gick du til Lære?
Hvor har du den Viisdom naad?
At de stercke Laas maa være
For dig som en Spindel-Traad,
Hvor af haver du den Styrke?
Hvi seer du saa vel i Mørke?

Hør! jeg vil din Mæster nævne,
Det er Satan visselig,
Satan gav dig Magt og Ævne,
Satan liuste selv for dig,
Satan var i dine Fødder,
Satan i din' Hierte-rødder.

Du skal for dit Mester-Stykke
Og dit konstig Hænders Værk
Faae en Favn udaf en Lykke,
Der er baade tyck og stærk,
Og hvad andet kandst du vente?
Du skal faae det du fortiente.

Vee dig, du som vil berøve!
Du berøvis skal igien,
Mand mod dig det Puds skal øve,
Som du øved mod din Ven,
Thi naar du dit Rov begiver,
Til et Rov du selv da bliver.

Haver du fra andre rapped
Gods og Midler, Sølv og Guld,
Nu blîr dig af andre snapped
Liv og Levned sørge-fuld.
Efter Drikke kommer Tørste,
Som mand saar, saa skal mand høste.

Da vil dig fuldkommet vorde
Det som blev om Petro spaad:
Du din' Klæder selv omgiorde
Den Tiid du varst ung og kaad,
Da gikst du hvort dig behagde,
Ingen Mand dig Frygt indjagde;

Men nu du til Aar og Dage
Er fuldkommen voxen op,
Da skal mand din' Hænder tage,
Dem bagbinde ved din Krop,
Og dig til den Stæd henrive,
Hvor du nøddigt ville blive.

Ydermeere Folck og synder
Mod det siuvend' Guds Befal,
Naar forfalskis Maal og Tynder
Udi Handel, Kiøb og Sal;
Stundom vorder Alnen korter',
Stundom der paa Vægten skorter.

Saa skeer det og undertiden,
At mand med et frit Forset
Lader Epha gjøre liden,
Og een Skieppe alt forlet.
Hvo med saadant sig vil nære
Hand for Gud en Tiuv skal være.

Vel maa Samleren sig glæde
Af sin Uretfærdighed,
Men hans Søn skal dog ey æde,
Eller deraf vorde feed,
Lad ham pløye, hakke, harve,
Fremmed' skal hans Høst dog arve.

Thi hvad mand med Synden samle,
Det med Sorgen skal forgaa,
Skinders Penge blîr ey gamle,
Treddi Arv de neppe naa,
Det er idel Ørne-Vinger,
Som i Væjr og Vind bortsvinger.

To slags Maal og to slags Skiepper
Er en Vederstyglighed,
Mand bær dermed Væed og Kiepper
Ilden at optænde med,
Som i Pølen stedse brænder
Til een Straf for falske Hænder.

HERREN vil ham selver dømme,
Som sin Broder gjør Uræt,
Og sig siden vil berømme,
At hand hannem trække næt;
Synden ey fuldkommen drivis
Før end den med Roes beskrivis.

End bør og udi ald Sanden,
Tiuveri dem leggis til,
Som udborger hos een anden,
Og det ey betale vil,
De som saadant gjøre vilde,
Skal hos hver Mand høre ilde.

For een Tiuv kandst du dig vare,
Naar din Laase lukkis til,
Men dit Gods staar meer i Fare,
Naar du dennem borge vil,
Som dig agter at bedrage,
Hver sig derfor vare tager.

Mand kand have Tack at vente
For Almiss, som gives ud,
Det er sat hos Gud paa Rente,
Men en Skalk udi sin Huud,
Hvad for Gavn tør du vel meene
Udaf hannem at fortienne?

For det Fierde, da bedrivis
Tiuveri paa den Maneer,
Naar et U for X opskrivis,
Og forkorted Regning skeer,
Eller naar der regnis meere
End mand lader ud-levere.

Eller naar mand paa Practicker
Kiøber ind forlægen Gods,
Og det hid og did omskikker,
At udprangis med een Roos,
Giver det et Navn at løbe,
At mand ham det skal afkiøbe.

Falske Rencker, Kroge-Lover,
Sviig og Underfundighed,
At din Broders Brug der over
Bliver spildt og leggis ned,
Det og hvad mand meer kand kalde
Det er Tyveri med alle.

Men nu maatte nogen tale:
GUD er jo trofast og huld,
Hvorfor lod hand da befale
At Ægyptens Sølv og Guld,
Som hans Folk til Laans fik tage,
Det ey skaffes skuld' tilbage?

Burde Guds Folk sligt at gjøre
Med en andens Gods og Laan,
Og ey derfor ilde høre,
Fick ey heller Spot og Haan?
Da maa jeg og andre prøve
Om den samme Konst at øve?

Hør! Jeg vil dig derpaa svare:
Giør Forskiel paa Gud og dig,
Gud gav Budet, tag det vare,
Det er sat for dig og mig;
Alles Midler Gud tilhører,
Hvad hand vil, hand dermed gjører.

Tilmed er det gamle Vaner:
Skalke bør en Skalke-Løn,
De Ægypter var Tyranner,
Som paalagde Jacobs Kiøn
Saadan Slæb og saadan Byrde,
At de Guds Folk snart maatt' myrde.

Dog fick Guds Folk til Betaling
For sit Slæb ey ringest Hvit,
Der af kom den Guds Befaling,
Før hans Folk skull' miste sit,
Før skull' de sig selv med alle
Af det laante Gods betale.

Hermed kandst du ey besmycke
Syndig' Mennisk', dit Bedrag;
Andet er et Skalke-stykke,
Andet er een ærlig Sag!
Hvad vilt du dig da bemøye
Med een fremmed Kalv at pløye?

Alle Tienist-Folk og Dreng,
Som forsømme Husbonds Gavn,
Vil dog kræve Løn og Penge,
Og vil være stor af Navn,
Mand kand dem med Skell og Rette
Blant de store Tiuve sette.

Ofte bær en Husbond Pungen,
Pengene har Drengen væk,
Husbond er med Armod tvungen,
Tieneren gaar stolt og kiæk,
Spanker om med Fødder stive,
Og vil strax en Junker blive.

Det er de forkierte Dage,
Op og ned er alting snod,
Træller tagis op at age,
Herrerne maa gaa til Fod;
Dog skal denne falske Lykke
Bryde deris Hals istykke.

Kommer hid I lade Kroppe,
Kom du Ledig-Gienger og,
Jeg maa jer i Sækken stoppe
Blant den store Tiuve-flok,
I bortstæle HERRENS Dage,
Som ey kaldis kand tilbage.

I den Sted du burde fare
Hid og did for Brød at faa,
See, da tar du Søvnens vare,
Vil og ey af Sengen staa
Førend Sool i Middags-Linner
Giennem hvert et Vindu skinner.

Du vilt endnu lidet slomme,
Du vil faae dig end en Blund,
Fattigdom skal paa dig komme
Inden saare stakket Stund,
Sulten Tarm og krumpen Mave
Skal du til Forleening have.

Hvo der Arbeyd ey vil gjøre,
Hand ey heller æde maa,
Mand skal ham ad Dørren kiøre,
Naar hand vil at tigge gaa,
Lade saa hans daavne Arme
Leggis hos hans hungrig' Tarme.

Er det saa, du ville give
Almiss til en daaven Hund,
Det er, som du skulle rive
Brødet bort fra Barnets Mund,
Og det hen for Hunden kaste
Hvilket er vel værd at laste.

Som det Vand, der staaer i Stille
Giver gjerne raaden Stank,
Saa skal den, der intet ville
Giøre noget, blive krank,
Skørbug, Guulsot og disslige
Skal ey fra hans Legem vige.

Derfor du, som staalet haver,
Stiæl herefter intet meer,
Bedre er det, at du graver
Til du blir til Støv og Leer,
End at du paa Betlers Maade
Trænge skal til hver Mands Naade.

Til Beslutning, kom du Dranker,
Kom du Fraadser ligesaa,
Alt hvis Gods du sammensanker
Maa dig giennem Halsen gaa,
Du forsvælger det du haver,
Stiæler dermed HErrrens Gaver.

Du med den u-hulde Tienner
Sætter bort din Herres Gods,
Og dig sikkerlig formeener
Dermed at indlegge Roos,
At du kandst de store Pæle
Frem for nogen anden svælle.

Intet graadig Beest paa Jorden
Er saa slem, som Fraadsers Belg,
Den med Skell er lignet vorden
Ved det stoore Hafsens Svelg,
Som opsluger og fortærer
Alt hvad Vrag som forebærer.

Naar du nu har tømmed Krukken
Og har spilledt Banckerot,
Naar din Helse bort er drukken,
Og din Pung faaer Svinde-sot,
Hvad vil du dig foretage?
Hvor vilt du din Sag anslage?

Da vil vist den lange Faste
Efter Juul indfalde brat,
Hunger, Kummer dig antaste
Suk og Harme Dag og Nat,
Røde Øyen, skelvend' Hænder,
Røstend' Hoved, ømme Tænder.

Siden gaar du om og tigger,
Stiæler saa Almissen væk
Fra Huus-arme Folk, som ligger
Senge-fast og lider Bræk,
Hvor vilt du den Synd forsvare?
Hvor vilt du den Skam forklare?

Bort derfor I Drucken-Bolter!
Bort u-rigtig Maal og Vægt!
Bort I Lade Daaven-Skolter!
Bort I slemme Tiuve-Slægt!
Gud omvende alle slemme!
Alle Fromme du forfremme!